

عوامل مؤثر بر نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

احمد وهابی*، سمیه رحمانی، شیوا رستمی، بشری وهابی، مبین حسینی، دائم روشنی

چکیده

مقدمه: از وظایف مهم دانشگاه‌های علوم پزشکی، ارزشیابی از فعالیت‌های آموزشی مدرسین است که داده‌های مورد نیاز جمع‌آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و نتایج آن به منظور ارتقای روش تدریس و آموزش به اطلاع آنان خواهد رسید. این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر بر نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام گردید.

روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بودند که حداقل یک نیمسال تحصیلی را گذرانده بودند و با فرایند ارزشیابی استاد آشنا بودند. تعداد ۳۸۴ نفر از دانشجویان به صورت تصادفی انتخاب شده و وارد مطالعه شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای شامل سؤالات دموگرافیک و سؤالات مربوط به عوامل مؤثر بر ارزشیابی استاد از دیدگاه دانشجویان بودند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های میانگین و انحراف معیار و آزمون‌های آماری کولموگروف اسمیرنوف، یو من ویتنی و کروسکال والیس استفاده گردید.

نتایج: مهم‌ترین عوامل مؤثر بر نمره ارزشیابی اساتید از دیدگاه این دانشجویان، تسلط استاد بر موضوع درس (میانگین $4/53 \pm 0/8$)، توانایی و قدرت استاد در تفهیم مطالب درسی (میانگین $4/52 \pm 0/78$)، رعایت تناسب بین محتوای درسی و سؤالات امتحانی (میانگین $4/40 \pm 0/79$) و کم اهمیت‌ترین آنها شامل جنس (میانگین $3/48 \pm 1/01$)، سن استاد ($3/28 \pm 1/14$) و برگزاری آزمون‌های سنجش پیشرفت تحصیلی استاد ($3/1 \pm 1/42$) بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این مطالعه، توانمند نمودن اساتید در زمینه روش‌های تدریس مؤثر و همچنین آموزش مهارت‌های ارتباطی با دانشجویان ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: ارزشیابی استاد، دیدگاه، اساتید، دانشجویان، عوامل مؤثر

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / ۱۳۹۴؛ ۱۵(۱۶): ۱۱۱ تا ۱۲۱

مقدمه

ارزشیابی استادان فرایندی است که طی آن مهارت اساتید در آموزش و تدریس مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد. اصلاح فرایند نظام آموزشی در دانشگاه‌ها بدون توجه به نتایج و پیامدهای ارزشیابی، اعتبار زیادی ندارد. کاربرد نتایج ارزشیابی می‌تواند سبب پویایی آموزش

روشنی (استادیار)، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، گروه اپیدمیولوژی و آمار، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

(daemroshani@gmail.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۹۳/۱۲/۱۱، تاریخ اصلاحیه: ۹۴/۲/۱، تاریخ پذیرش: ۹۴/۲/۱۰

* نویسنده مسؤول: دکتر احمد وهابی (استادیار)، گروه علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

vahabiahmad@gmail.com

سمیه رحمانی (کارشناس)، کمیته تحقیقات دانشجویی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

(somayyeh29@gmail.com)؛ شیوا رستمی (کارشناس)، کمیته تحقیقات

دانشجویی، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران. (rostamis491@gmail.com)؛ بشری وهابی (دانشجوی پزشکی)،

کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان،

سنندج، ایران. (boshrahvabahi@gmail.com)؛ مبین حسینی (دانشجوی

کارشناسی ارشد)، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران. (hmobin3@gmail.com)؛ دکتر دائم

شوند (۴ و ۵ و ۸ و ۹ و ۱۱ تا ۲۰).

نتایج مطالعه امینی و همکارش در دانشگاه علوم پزشکی جهرم نشان داده است که ۷۰/۹ درصد اساتید از روش ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان راضی بوده‌اند و اکثر آنها معتقد بودند که نتایج ارزشیابی در کیفیت تدریس آنها مؤثر بوده است و نزدیک به نیمی از اساتید معتقد بودند که دانشجویان در تکمیل فرم‌های ارزشیابی اغراض شخصی را به کار برده‌اند (۲۱).

نتایج مطالعه شکورنیا و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نشان داده است که مهم‌ترین عوامل مؤثر بر ارزشیابی استاد، قدرت بیان و تدریس استاد و همچنین توان علمی و اخلاق و رفتار استاد با دانشجویان بوده است (۷). در مطالعه علی اصغرپور و همکاران، ۹۰/۹٪ دانشجویان مورد بررسی، قدرت بیان استاد را به عنوان یکی از عوامل مهم در ارزشیابی استاد معرفی کرده‌اند. آنها بیان نموده‌اند که سخت گیر بودن استاد بر نمره استاد تأثیر داشته و دانشجویان به استادان سخت گیر نمره کم‌تری داده‌اند (۱). یافته‌های مطالعه امینی و هنردار در دانشگاه علوم پزشکی جهرم بیان‌کننده آن بود که از نظر ۶۵٪ دانشجویان، جنس، سن و وضعیت تأهل استاد دارای اثر کم یا متوسط در نمره داده شده به استاد داشته است در حالی که نحوه تدریس استاد تأثیر زیادی بر نمره او داشته است و ۷۶/۷٪ آنها بیان کرده بودند که مهارت‌های ارتباطی استاد و برخورد او با دانشجویان در ارزشیابی عملکرد او در نزد دانشجویان مؤثر است (۲۱). یافته‌های مطالعه آقامیرزایی و همکاران در دانشگاه علوم و فنون مازندران نشان داده عواملی مثل شیوه تدریس، قدرت بیان و توان علمی استاد جزو مهم‌ترین عوامل مؤثر بر ارزشیابی استاد از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی بوده است (۲۲). نتایج مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی یزد نشان داده است که میزان تسلط استاد در موضوع درسی و ویژگی‌های شخصیتی او جزو مهم‌ترین عوامل مؤثر بر نمره‌دهی

شده و فرایندهای آموزشی را ارتقا بخشیده و باعث افزایش عملکرد شغلی مدرسین شود ولی متاسفانه اغلب به صورت سرسری، فردی و بر اساس مشاهدات ناکافی صورت می‌گیرد (۱ تا ۶). برای بهبود نحوه تدریس و نقش آن در پیشرفت اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه، می‌توان اساتید را مورد ارزشیابی قرار داد تا اساتید به نقاط قوت و ضعف خود در این موارد پی برده و آنها را بهبود بخشند. ارزشیابی، همچنین به مسئولین مراکز آموزشی کمک می‌کند تا تصمیم درستی در مورد استخدام و ارتقای اعضای هیأت‌علمی خود اتخاذ نمایند (۷ تا ۹).

پیچیده‌ترین نوع ارزشیابی، ارزشیابی از فعالیت‌های استادان است و علت این پیچیدگی هم کم اعتباری و بی‌دقتی وسایل و روش‌های اندازه‌گیری و سنجش مورد استفاده در این نوع ارزشیابی است (۱۰). به اعتقاد عده‌ای بهترین راه ارزشیابی از فعالیت‌های آموزشی آنها، دیدگاه دانشجویان در مورد نحوه تدریس آنها و ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان است.

علی‌رغم اختلاف نظرهای فراوانی که در مورد استفاده از نظرات دانشجویان برای ارزشیابی تدریس اساتید وجود دارد، این روش هنوز هم کاربرد زیادی دارد و برای ارزشیابی این افراد در سطوح مختلف آموزش عالی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تعدادی از محققین با ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان موافق بوده و آن را در بهبود تدریس خود مؤثر دانسته‌اند، در حالی که مخالفان این روش، قضاوت دانشجویان را ذهنی می‌دانند و معتقدند که صفات شخصیتی، عوامل محیطی، عواملی مثل شهرت استاد، طرز برخورد استاد با دانشجویان، نمره مورد انتظار دانشجو، زمان تشکیل کلاس و زمان اجرای ارزشیابی، از عواملی هستند که درک و قضاوت دانشجویان را در ارزشیابی استاد تحت تأثیر خود قرار داده و می‌توانند باعث مخدوش شدن اعتبار این نوع ارزشیابی‌ها

دانشجویان به اساتید بوده است (۱۱).

یافته‌های مطالعات فوق بیانگر اهمیت ارزشیابی و نتایج آن بر عملکرد مدرسین دانشگاه است، اما به نظر می‌رسد مطالعه‌ی ارزشمندی در مورد نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان در مورد ارزشیابی اساتید و عوامل مؤثر بر نمره‌دهی دانشجویان انجام نشده است و از طرفی در مطالعات ذکر شده بالا، همه موارد و عوامل مؤثر بر نمره ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مطرح نبوده و هر کدام از مطالعات اشاره شده ابعادی از اهمیت ارزشیابی و عوامل مؤثر بر آن را بررسی کرده‌اند و جنبه‌هایی از ویژگی‌های فردی و تدریس استاد مانند جنس، رشته تحصیلی، مهارت‌های ارتباطی، علاقه به درس مورد تدریس و ... وجود دارند که به آنها اشاره‌ای نشده است. لذا انجام مطالعه‌ای که بسیاری از موارد اشاره شده بالا را پوشش دهد ضروری به نظر می‌رسد تا اساتید از آنها آگاهی پیدا کرده و خودشان را با نیازهای دانشجویان هماهنگ نمایند؛ بنابراین مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان طراحی و اجرا گردید.

روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه تمامی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بودند. نمونه پژوهش شامل دانشجویانی بود که حداقل یک نیمسال تحصیلی را گذرانده و سابقه قبلی تکمیل فرم ارزشیابی اساتید را داشتند. معیار دیگر ورود به مطالعه، مشغول به تحصیل بودن دانشجو در نیمسال اول تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ بود. بر اساس فرمول حجم نمونه، تعداد ۳۸۴ نفر از دانشجویان دانشگاه وارد مطالعه شدند. نمونه‌های مورد مطالعه به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. به این صورت که به دانشکده‌های دانشگاه مراجعه و با توجه به در دسترس بودن دانشجویان آن

دانشکده، پرسشنامه‌ها در بین افرادی که حاضر به همکاری بودند توزیع گردید. از دانشجویان علاقه‌مند به همکاری درخواست گردید که به سؤالات مطرح شده به درستی پاسخ دهند. به دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه اطمینان داده شد که تمامی اطلاعات آنها به صورت محرمانه باقی خواهد ماند و از درج نام و نام خانوادگی آنها اجتناب گردید. ابزار مطالعه یک پرسشنامه محقق‌ساخته دو بخشی بود که بعد از اعلام رضایت از طرف دانشجویان، در اختیار آنان قرار گرفت تا آن را تکمیل نمایند. بخش اول آن دارای سؤالات زمینه‌ای سن، جنسیت، وضعیت تأهل، رشته تحصیلی، ترم تحصیلی، مقطع تحصیلی و دانشکده محل تحصیل دانشجو بود. در بخش دوم پرسشنامه، ۲۴ سؤال در زمینه عوامل مؤثر بر نظرات دانشجویان در مورد ارزشیابی اساتید بود. گزینه‌ها به صورت خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم انتخاب شده و به ترتیب ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ امتیاز به آنها تعلق می‌گرفت. به منظور تأمین روایی پرسشنامه، آن را در اختیار ۶ نفر از متخصصین آمار و آموزش پزشکی قرار داده و نظرات آنها اعمال گردید. به منظور محاسبه پایایی پرسشنامه، ابتدا آن را در اختیار ۲۰ نفر از دانشجویان قرار داده و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۸ به دست آمد که نشان از پایایی ابزار مورد استفاده بود. این دانشجویان، بعداً در مطالعه شرکت داده نشدند. جهت توصیف داده‌ها از آمار توصیفی (درصد، میانگین و انحراف معیار) استفاده شد. از آزمون آماری کولموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن حیطه‌ها استفاده شد و با توجه به نرمال نبودن داده‌ها حیطه‌های مهارت‌های ارتباطی و اجرای قوانین آموزشی از آزمونهای ناپارامتریک استفاده شد. آزمون یو من ویتنی جهت بررسی مقایسه نمره حیطه‌های مهارت‌های ارتباطی و اجرای قوانین آموزشی در دو جنس و از آزمون کروسکال والیس برای مقایسه میان نمره حیطه ویژگی‌های فردی در بین دانشکده‌های مختلف

استفاده گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با نرم‌افزار SPSS-21 تجزیه و تحلیل شدند. سطح معناداری یافته‌ها $p=0/05$ در نظر گرفته شد.

نتایج

از ۳۸۴ پرسشنامه توزیع شده در بین دانشجویان، ۳۷۷ نفر (۹۸/۲٪) پرسشنامه‌ها را به صورت کامل تکمیل نموده و آنها را تحویل دادند. ۲۳۷ نفر (۶۲/۹٪) از نمونه‌ها زن و بقیه مرد بودند. میانگین سنی نمونه‌ها $21/77 \pm 2/16$ سال بود. حداقل سن نمونه‌ها ۱۹ سال و حداکثر آن ۳۸ سال بود. ۳۳۷ نفر (۸۹/۷٪) دانشجویان مورد مطالعه مجرد و بقیه آنها متأهل بودند. ۱۸ نفر (۴/۸٪) نمونه‌ها در مقطع کاردانی فوریت‌های پزشکی، ۳۲۰ نفر (۸۴/۹٪) آنها در مقطع کارشناسی و ۳۹ نفر (۱۰/۳٪) بقیه نمونه‌ها در مقطع دکتری عمومی مشغول تحصیل بودند. ۲۳ نفر (۶/۱٪) در دانشکده پزشکی، ۱۲۴ نفر (۳۲/۹٪) در دانشکده پیراپزشکی، ۱۰۹ نفر (۲۸/۹٪) در دانشکده

پرستاری-مامایی، ۱۰۵ نفر (۲۷/۹٪) در دانشکده بهداشت و ۱۶ نفر (۴/۲٪) آنها در دانشکده دندانپزشکی مشغول تحصیل بودند. بیش‌ترین فراوانی نمونه‌ها با ۸۳ نفر (۲۲٪) مربوط به دانشجویان بهداشت عمومی و کم‌ترین فراوانی با ۴ نفر (۱/۱٪) مربوط به دانشجویان بهداشت حرفه‌ای بود. بیش‌ترین فراوانی با ۸۰ نفر (۲۱/۲٪) نمونه‌های مورد بررسی در ترم ۳ مشغول به تحصیل و کم‌ترین فراوانی با ۱ نفر (۰/۳٪) آنها مربوط به دانشجویان ترم ۹ بود. مهم‌ترین عوامل مؤثر بر نظرات دانشجویان در مورد ارزشیابی استاد شامل تسلط استاد بر موضوع درس (میانگین $4/53 \pm 0/8$)، توانایی و قدرت استاد در تفهیم مطالب درسی (میانگین $4/52 \pm 0/78$)، رعایت تناسب بین محتوای درسی و سؤالات امتحانی (میانگین $4/40 \pm 0/79$) و کم اهمیت‌ترین آنها شامل جنس (میانگین $3/48 \pm 1/01$)، سن استاد ($3/28 \pm 1/14$) و برگزاری آزمون‌های سنجش پیشرفت تحصیلی استاد ($3/1 \pm 1/42$) بود. (جدول ۱).

جدول ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی، میانگین و انحراف معیار پاسخ دانشجویان به سؤالات مربوط به عوامل مؤثر بر نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه خودشان

سؤالات مورد بررسی	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین و انحراف معیار
	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)	
جنس استاد	۱۹۱/۷۲ (۴۹/۱)	۵۸/۵۸ (۱۵/۴)	۹۱/۹۱ (۲۴/۱)	۷۱/۷۱ (۱۸/۸)	۸۵/۸۵ (۲۲/۶)	۳/۱ ± ۱/۴۲
سن استاد	۳۲/۳۲ (۸/۵)	۵۲/۵۲ (۱۳/۸)	۱۲۷/۱۲۷ (۳۳/۷)	۱۱۰/۱۱۰ (۲۹/۲)	۵۶/۵۶ (۱۴/۸)	۳/۲۸ ± ۱/۱۴
آراستگی ظاهری استاد	۱۰/۱۰ (۲/۶)	۲۳/۲۳ (۶/۱)	۱۱۶/۱۱۶ (۳۰/۸)	۱۱۶/۱۱۶ (۳۰/۸)	۱۱۲/۱۱۲ (۲۹/۷)	۳/۷۹ ± ۱/۰۲
شوخ طبعی استاد	۱/۱ (۰/۳)	۱۰/۱۰ (۲/۷)	۵۴/۵۴ (۱۴/۳)	۱۵۸/۱۵۸ (۴۱/۹)	۱۵۴/۱۵۴ (۴۰/۸)	۴/۲۰ ± ۰/۸
حضور به موقع استاد در محیط آموزشی	۱۱۳/۱۱۳ (۳۰/۴)	۲۴/۲۴ (۶/۱)	۷۶/۷۶ (۲۰/۲)	۱۴۶/۱۴۶ (۳۸/۷)	۱۱۸/۱۱۸ (۳۱/۳)	۳/۸۸ ± ۱/۰۳
تسلط استاد بر موضوع درس	۳/۳ (۰/۸)	۷/۷ (۱/۹)	۳۴/۳۴ (۹/۰)	۷۵/۷۵ (۱۹/۹)	۲۵۸/۲۵۸ (۶۷/۴)	۴/۵۳ ± ۰/۸
تدریس بر اساس طرح درس ارائه شده	۷/۷ (۱/۹)	۱۵/۱۵ (۴/۰)	۷۱/۷۱ (۱۸/۸)	۱۴۳/۱۴۳ (۳۷/۹)	۱۴۱/۱۴۱ (۳۷/۴)	۴/۰۵ ± ۰/۹۴
رعایت تناسب مطالب با سطح علمی فراگیران	۵/۵ (۱/۳)	۵/۵ (۱/۳)	۵۵/۵۵ (۱۴/۶)	۱۵۱/۱۵۱ (۴۰/۱)	۱۶۱/۱۶۱ (۴۲/۷)	۴/۲۱ ± ۰/۸۴
رعایت تناسب بین محتوای درس و سؤالات امتحانی	۱/۱ (۰/۳)	۶/۶ (۱/۶)	۴۷/۴۷ (۱۲/۴)	۱۱۰/۱۱۰ (۲۹/۲)	۲۱۳/۲۱۳ (۵۶/۵)	۴/۴۰ ± ۰/۷۹
ارائه مثال‌های کاربردی و تمرینات مفید متناسب با درس	۴/۴ (۱/۱)	۵/۵ (۱/۳)	۷۱/۷۱ (۱۸/۸)	۱۳۲/۱۳۲ (۳۵/۰)	۱۶۵/۱۶۵ (۴۳/۸)	۴/۱۹ ± ۰/۸۶
استفاده از وسایل کمک آموزشی برای تدریس	۸/۸ (۲/۱)	۱۸/۱۸ (۴/۸)	۷۸/۷۸ (۲۰/۷)	۱۴۰/۱۴۰ (۳۷/۱)	۱۳۳/۱۳۳ (۳۵/۳)	۳/۹۹ ± ۰/۹۷
توانایی استاد در قدرت تفهیم مطالب درسی	۴/۴ (۱/۱)	۵/۵ (۱/۳)	۲۸/۲۸ (۷/۴)	۹۵/۹۵ (۲۵/۳)	۲۴۵/۲۴۵ (۶۵/۰)	۴/۵۲ ± ۰/۷۸
قدرت اداره و رهبری کلاس توسط استاد	۳/۳ (۰/۸)	۷/۷ (۱/۸)	۴۱/۴۱ (۱۰/۹)	۱۵۱/۱۵۱ (۴۰/۱)	۱۷۵/۱۷۵ (۴۶/۶)	۴/۲۹ ± ۰/۸
صرف وقت توسط استاد جهت رفع مشکل آموزشی	۳/۳ (۰/۸)	۲/۲ (۰/۵)	۴۶/۴۶ (۱۲/۲)	۱۶۵/۱۶۵ (۴۳/۸)	۱۶۱/۱۶۱ (۴۲/۷)	۴/۲۷ ± ۰/۷۶

فراگیران						
۴/۰۱±۰/۸۵	(٪۳۱/۶)۱۱۹	(٪۴۱/۹)۱۵۸	(٪۲۳/۳)۸۸	(٪۲/۴)۹	(٪۰/۸)۳	شرکت دادن دانشجو در مباحث درسی
۳/۴۸±۱/۰۱	(٪۱۷/۲)۶۵	(٪۳۰/۸)۱۱۶	(٪۳۸/۵)۱۴۵	(٪۹/۵)۳۶	(٪۴)۱۵	برگزاری آزمون‌های سنجش پیشرفت تحصیلی در طول ترم
۴/۱۰±۰/۹۸	(٪۴۳/۵)۱۶۴	(٪۳۱)۱۱۷	(٪۱۸/۳)۶۹	(٪۶/۱)۳۳	(٪۱/۱)۴	ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش در دانشجویان
۴/۲۷±۰/۷۹	(٪۴۶/۹)۱۷۷	(٪۳۴/۸)۱۳۱	(٪۱۶/۷)۶۳	(٪۱/۱)۶	۰	مهارت برقراری ارتباط با دانشجویان
۴/۰۸±۰/۹۴	(٪۴۰/۶)۱۵۳	(٪۳۳/۷)۱۲۷	(٪۲۰/۱)۷۶	(٪۴/۵)۱۷	(٪۱/۱)۴	میزان علاقه شما به درس مورد نظر
۳/۷۹±۱/۰۳	(٪۲۶/۸)۱۰۱	(٪۳۹/۲)۱۴۸	(٪۲۴/۷)۹۳	(٪۴/۸)۱۸	(٪۴/۵)۱۷	میزان آگاهی اساتید از روند ارزشیابی توسط دانشجو
۳/۷۴±۱/۰۳	(٪۲۵/۲)۹۵	(٪۳۸/۲)۱۴۴	(٪۲۵/۲)۹۵	(٪۸/۲)۳۱	(٪۳/۲)۱۲	دخالت روابط خود با استاد در ارزشیابی
۳/۸۹±۰/۹۶	(٪۲۹/۴)۱۱۱	(٪۴۰/۱)۱۵۱	(٪۲۲/۳)۸۴	(٪۶/۶)۲۵	(٪۱/۶)۶	معرفی منابع درسی مناسب توسط استاد
۳/۶۴±۱/۰۷	(٪۲۳/۱)۸۷	(٪۳۶/۶)۱۲۸	(٪۲۶/۵)۱۰۰	(٪۹/۳)۳۵	(٪۴/۵)۱۷	سخت گیر بودن استاد در امتحانات
۴/۲۲±۰/۹۹	(٪۵۱/۷)۱۹۵	(٪۲۷/۱)۱۰۲	(٪۱۵/۹)۶۰	(٪۲/۴)۹	(٪۲/۹)۱۱	رعایت موازین اخلاقی توسط استاد

حیطه مهارت‌های ارتباطی در آقایان برابر با ۴ و در خانم‌ها برابر با ۴/۲۵ به دست آمد ($P=۰/۰۰۳$, $Z=-۲/۹۲$) که در هر دو گروه تفاوت آماری معنادار بود. بر اساس آزمون کروسکال والیس مقدار میانه نمره حیطه ویژگی‌های فردی در بین دانشکده‌های پزشکی، پیراپزشکی، پرستاری-مامایی، دندانپزشکی و بهداشت به ترتیب برابر با ۳/۵۷، ۳/۷۱، ۳/۷۱، ۴/۱۴ و ۳/۸۶ به دست آمد ($p=۰/۰۰۱$, $df=۴$, $X^2=۱۷/۵۲$) بود.

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار پاسخ دانشجویان به حیطه‌های چهارگانه عوامل مؤثر در نمرات ارزشیابی اساتید از دیدگاه خودشان

میانگین و انحراف معیار	حیطه‌های مورد بررسی
۴/۱۵±۰/۵۲	مهارت‌های تدریس
۳/۷۹±۰/۵۴	ویژگی‌های فردی
۳/۸۰±۰/۶۳	قوانین آموزشی
۴/۰۹±۰/۵۹	مهارت‌های ارتباطی

بحث

ارزشیابی اساتید در دانشگاه‌ها، فرایندی برای ارتقای بهبود تدریس و بالا بردن سطح علمی دانشجویان است. نظر دانشجویان در مورد عوامل مؤثر و دخیل در این مقوله مهم، دارای اهمیت فراوانی است. نتایج این مطالعه بیانگر آن است که مهم‌ترین عوامل مؤثر در مورد

با ادغام گزینه‌های کم و خیلی کم و گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد مشخص گردید که ۳۴۰ نفر (۹۰/۲٪) از نمونه‌ها، توانایی استاد در قدرت تفهیم مطالب درسی را به عنوان مهم‌ترین عامل مؤثر در ارزشیابی استاد معرفی کرده بودند و معتقد بودند استادی که این ویژگی را داشته باشد بیش‌ترین نمره ارزشیابی را کسب خواهد نمود و فقط ۱۵۶ نفر (۴۱/۳٪) دانشجویان، جنس استاد را در ارزشیابی با ارزش زیاد و خیلی زیاد قلمداد کردند و ۱۳۰ نفر (۳۴/۵٪) آنها این ویژگی را در ارزشیابی استاد کم اثر دانسته و برای آن ارزش کم قلمداد کرده بودند. جدول ۲، حیطه‌های چهارگانه ارزشیابی را نشان می‌دهد. این جدول بیانگر آن است که مهارت‌های تدریس، مهم‌ترین خصوصیات ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی بوده و ویژگی‌های فردی جزو کم اهمیت‌ترین خصوصیات ارزشیابی از منظر دانشجویان مورد مطالعه است. با توجه به نرمال نبودن حیطه‌های مهارت‌های ارتباطی و اجرای قوانین آموزشی بر اساس آزمون کولموگروف اسمیرنوف از آزمون ناپارامتری یو من ویتتی جهت مقایسه میانه نمرات حیطه‌ها بین دو جنس استفاده شد که این میزان برای حیطه اجرای قوانین آموزشی در خانم‌ها برابر ۴ و در آقایان برابر با ۳/۷۵ به دست آمد. ($P=۰/۰۰۰۱$ و $Z=-۳/۵۱$). این میزان برای

فاکتور را مهم‌ترین عامل مؤثر در ارزشیابی معرفی نموده‌اند، هم‌خوانی دارد؛ اما در مطالعه آنها استفاده از وسایل کمک آموزشی در هنگام تدریس جزو دومین عامل مؤثر معرفی شده که در این مطالعه این عامل دارای ارزش کمتری به نسبت عوامل دیگر بوده و در رتبه‌های پایین‌تری قرار دارد. شاید دلیل این اختلاف شرایط محیطی و دانشگاهی دو مطالعه باشد که در شهر تهران امکانات بیش‌تری وجود داشته و دانشجویان توقع و انتظار بیش‌تری از اساتید داشته‌اند.

یافته‌های این مطالعه بیان می‌کند که آراستگی ظاهری اساتید در نظر دانشجویان به اندازه عوامل دیگری مثل تسلط اساتید بر موضوع تدریس شده و توانایی قدرت آنها در تفهیم مطالب مهم نبوده و نسبت به بسیاری از عوامل دیگر از اهمیت کمتری برخوردار هستند در حالی که یافته‌های مطالعه قصری و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی کردستان نیز بیانگر آن است که مهم‌ترین گزینه‌های ارزشیابی از دیدگاه اساتید، آراستگی ظاهری مناسب و اختصاص وقت مناسب به دانشجویان بوده‌است (۲۶). به نظر می‌رسد بین دیدگاه اساتید و دانشجویان در این موارد اختلاف نظر وجود داشته باشد و از نظر دانشجویان، آنچه که مهم تر است توانایی اساتید در انتقال مطالب به دانشجویان است و عواملی اهمیت بیش‌تر دارند که سبب افزایش دانش آنها گردد.

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که علاوه بر عواملی مثل تسلط استاد بر موضوع تدریس شده و توانایی او در تفهیم مطالب ارائه شده در کلاس درس، عوامل دیگری مثل رعایت موازین اخلاقی از نظر دانشجویان مهم بوده و دانشجویان برای آنها ارزش فراوانی قائل هستند. این یافته‌ها با نتایج مطالعه خطیبی و همکاران هماهنگ است. در مطالعه آنان نظرات اساتید و دانشجویان در مورد گویه‌های مورد ارزشیابی از مشابهت زیادی برخوردار است به نحوی که آراستگی ظاهری استاد، دارا بودن اخلاق و برخورد مناسب و داشتن تسلط علمی بر

ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی، تسلط استاد بر موضوع درسی و توانایی او در تفهیم مطالب تدریس شده است. این یافته‌ها با نتایج مطالعه علی اصغرپور و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی تهران هماهنگ است (۱). آنها در مطالعه خود اشاره نموده‌اند که قدرت بیان استاد نقش مهمی در نمره‌دهی دانشجویان به استاد دارد که در مطالعه ما نیز این فاکتور از نظر دانشجویان مهم بوده و اساتید با قدرت بیان خوب و توانایی تفهیم مطلب درسی تدریس شده برای دانشجویان مهم‌تر بوده و به آنها نمره بهتری داده‌اند. یافته‌های مطالعه کرامیلی (Crumbly) و همکاران نشان داده است که حدود ۸۸ درصد دانشجویان مورد بررسی، عواملی مثل روش آموزش، مهارت سخنرانی، جدیت، سازمان دهی مطالب تدریس شده، منصفانه بودن نمره‌دهی و یادگیری مطالب تدریس شده را در نمره ارزشیابی استاد بسیار مهم قلمداد نموده‌اند (۲۳).

یافته‌های مطالعه الله‌ویسی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی کردستان نشان داده است که قدرت بیان و توانایی تفهیم مطالب علمی در نزد دانشجویان و مدرسین مورد مطالعه جزو فاکتورهای مهم و تأثیرگذار در نمرات ارزشیابی استاد و همچنین جزو سؤالات مهم برای ارزشیابی استادان هستند و از نقطه نظر ارزشیابی اساتید دارای اهمیت ویژه‌ای هستند (۲۴). یافته‌های این مطالعه نیز بیان‌کننده این مطلب است و به نظر می‌رسد از دیدگاه دانشجویان این دانشگاه، این دو عامل دارای اهمیت بسیار زیادی هستند که بعد از چندین سال که از این مطالعات گذشته است، دانشجویان این دانشگاه همچنان این عوامل را جزء مهم‌ترین عوامل مؤثر در ارزشیابی معرفی می‌نمایند.

مطالعه علی‌شیری و همکاران در یکی از دانشگاه‌های تهران نشان داده است که میزان تسلط استاد بر موضوع درس تدریس شده دارای بیش‌ترین ارزش در بین دانشجویان بوده (۲۵) که با یافته‌های این مطالعه که این

مطالب به دانشجویان توسط اساتید را به عنوان یک ویژگی مهم ذکر کرده است که با نتایج این مطالعه همخوانی دارد (۱۳). یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر موفقیت استاد در تدریس، مهارت برقراری ارتباط با دانشجویان است که بایستی همراه با احترام باشد که در این مطالعه نزدیک به ۸۲٪ نمونه‌های مورد بررسی، آن را دارای اهمیت زیاد و خیلی زیاد معرفی کرده‌اند که نشان از ارزشمند بودن آن برای دادن نمره ارزشیابی خوب به استاد است که در مطالعه کرمان ساروی و همکاران (۱۴) نیز به آن اشاره شده است که دارای ارزش فراوانی بوده است.

یکی دیگر از فاکتورهای تأثیرگذار بر نمره ارزشیابی اساتید، در دسترس بودن استاد و صرف وقت برای رفع مشکل آموزشی فراگیران است که بیش از ۸۵٪ نمونه‌های مورد مطالعه آن را دارای اهمیت زیاد و خیلی زیاد معرفی کرده و معتقد بودند که چنین اساتیدی نمره بهتری را در ارزشیابی کسب خواهند کرد. این یافته‌ها با نتایج مطالعه کرمان ساروی و همکاران (۱۴)، وکیلی و همکاران (۳۰ و ۳۱) همخوانی دارد.

از نقاط قوت این مطالعه آن است که نمونه‌های مورد مطالعه از همه دانشکده‌های دانشگاه انتخاب شده و هر دو جنس آقایان و خانم‌ها به سؤالات آن جواب داده‌اند. از طرف دیگر، بسیاری از عوامل مؤثر بر نظرات دانشجویان در مورد نمره ارزشیابی اساتید در این پرسشنامه مورد سؤال واقع شده است. از نقاط ضعف این مطالعه آن است که این تحقیق یک پژوهش خودگزارشی است و چون ممکن است برخی از دانشجویان به سؤالات آن با دقت کافی جواب نداده باشند؛ از طرفی، این پژوهش در دانشگاه علوم پزشکی کردستان و با نمونه محدودی از دانشجویان انجام شده است؛ لذا قابل تعمیم به همه دانشجویان و همه دانشگاه‌های کشور نیست. به منظور رفع این محدودیت‌ها، توصیه می‌شود چنین پژوهش‌هایی با حجم نمونه بیش‌تری و در دانشگاه‌های مختلف با

موضوع تدریس شده در نزد هر دو گروه اساتید و دانشجویان دارای اهمیت زیادی بوده است (۲۷).

مطالعه جوکار و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد بیانگر آن است که فرد تقسیم‌کننده فرم‌های ارزشیابی، تأثیر فراوانی بر روی نتایج ارزشیابی خواهد داشت (۲۸). برای از بین بردن تأثیر این عامل، ارزشیابی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی کردستان از طریق سامانه سما انجام می‌شود.

مهارت‌های تدریس، مهم‌ترین خصوصیات ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی است. یافته‌های این مطالعه با نتایج مطالعه کرمان ساروی و همکاران از این بعد همخوانی دارد (۱۴). تسلط بر موضوع درسی و توانایی در تدریس آن از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی است که بسیاری از یافته‌های مطالعات دیگر نیز بیانگر آن است. گیلسپی (Gillespie)، در این مورد معتقد است که عدم تسلط به محتوای آموزشی از جمله عواملی است که باعث کاهش اعتماد به نفس در مدرس می‌شود و دانش و تجربه استاد در این زمینه از خصوصیات مهم اوست (۲۹). بایستی به این مسأله توجه نمود که علی‌رغم این که استاد از تسلط خوبی برخوردار است اما ممکن است از نظر انتقال مطالب و مفاهیم در حد مطلوبی نباشد و این امر سبب کاهش نمره ارزشیابی استاد خواهد شد.

امروزه اگر چه مهارت‌های تخصصی و علمی از مهم‌ترین خصوصیات یک مدرس خوب است تا بتواند نقش معلمی خود را به خوبی ایفا نماید اما نباید چنین تصور شود که هر کسی که بیش‌تر بداند و اطلاعات بیش‌تری داشته باشد و یا اینکه مدرک مرتبط با آنچه که تدریس می‌کند را داشته باشد مدرس خوبی نیز هست بلکه بایستی توانایی انتقال آن را به خوبی داشته باشد و با استفاده از علم به روز و بکار بردن مهارت‌های تدریس و ارتباطی مناسب با دانشجویان، تدریس خود را به خوبی ارائه نماید. مطالعه قدمی و همکاران نیز قدرت بیان و توانایی انتقال

توجه به نتایج مطالعه نشان دهنده اهمیت هر چهار حیطه مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارتباطی، قوانین آموزشی و ویژگی‌های فردی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی است. عواملی مانند تسلط استاد بر موضوع درسی و توانایی او در انتقال مطالب درسی، رعایت موازین اخلاقی و صرف مناسب وقت برای رفع مشکلات آموزشی دانشجویان از عوامل مهمی هستند که دانشجویان آنها را در دادن نمره خوب به استاد، در نظر گرفته و مهم به حساب می‌آورند؛ لذا در نظر گرفتن دیدگاه دانشجویان به عنوان بخشی از فرایند آموزشی دانشگاه به منظور رفع کاستی‌ها و ارتقای آموزش دانشگاه توصیه می‌شود.

قدردانی

از همه دانشجویانی که پرسشنامه را با دقت فراوان تکمیل نموده و ما را در انجام این تحقیق یاری نمودند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

پرسشنامه‌ای مشابه که در برگیرنده همه عوامل تأثیرگذار و مهم از دیدگاه دانشجویان بر نمره ارزشیابی اساتید است، طراحی و اجرا شود.

توجه به نتایج این مطالعه ایجاب می‌کند که دانشگاه علوم پزشکی کردستان برای توانمند سازی اساتید خود کارگاه‌های آموزشی مختلف در زمینه‌های رعایت اخلاقیات، ارتقای مهارت‌های تدریس و مهارت‌های ارتباطی اساتید با دانشجویان و همچنین کارگاه‌های آموزشی طراحی سؤالات امتحانی مناسب و استاندارد را برای اساتید و به ویژه آنهایی که به تازگی به کار تدریس می‌پردازند، برگزار نماید. انتظار می‌رود که اساتید دانشگاه نیز دارای اخلاق نیکو و محترمانه با دانشجویان باشند و برای رفع مشکلات آموزشی آنها، وقت مناسب را در نظر گرفته و دانشجویان خود را از آن مطلع نمایند.

نتیجه‌گیری

منابع

1. Aliasgharpour M, Monjamed Z, Bahrani N. [Factors affecting students' evaluation of teachers: comparing viewpoints of teachers and students]. Iranian Journal of Medical Education. 2010; 10(2): 186-195. [Persian]
2. Vahabi A, Nadrian H, Sayyadi M, Iranpour A, Bahmanpour K, Moradzadeh R, et al. [A quantitative study of determinant factors of effective teaching in Kurdistan University of Medical Sciences: non-clinical teachers' viewpoints]. Iranian Journal of Medical Education. 2012; 12(1): 46-54. [Persian]
3. Vahabi A. [The Characteristics of a good teacher from the viewpoint of students of Sanandaj university of applied sciences]. Journal of Medical Education Development. 2014; 7(13): 82-90. [Persian]
4. Dargahi H, Mohammadzadeh N. [Faculty members' evaluation by students: valid or invalid]. Iranian Journal of Medical Education. 2013; 13(1): 39-48. [Persian]
5. Ziaee M, Miri M, Haji-abadi M, Azarkar Gh, Eshbak P. [Academic staff and students' impressions on academic evaluation of students in Birjand University of Medical Sciences and Health Services]. Journal of Birjand University of Medical Sciences. 2007; 13(4): 61-68. [Persian]
6. Goldstein H. Using pupil performance data for judging schools and teachers: scope and limitations. British Educational Research Journal. 2001; 27(4): 433-442.
7. Shakurnia A, Motlagh M, Malayeri A, Jouhanmardi A, Komaili Sani H. [Students' opinion on factors affecting faculty evaluation in Jondishapoor Medical University]. Iranian Journal of Medical Education. 2006; 5(2):101-109. [Persian]
8. Rafiei M, Mosayebi G, Nezameddin M. [Results of six years professors' evaluation in Arak University of Medical Sciences]. Arak Medical University Journal (AMUJ). 2010; 12(4): 52-62. [Persian]
9. Ghafoorian Borojerdnia M, Shakoornia A, Elhampour H. [Evaluation results feedback to faculty members of Ahvaz Medical University and its effect on improving the quality of teaching]. Iranian Journal of Medical Education. 2003; 3(2): 41-46. [Persian]
10. Dargahi H, Movahedkor E, Shaham G. [A Survey of faculty members and lecturers approach about

- teaching evaluation procedure by EDC questionnaire in School of Allied Health Sciences, Tehran University of Medical Sciences]. *Journal of Payavard Salamat*. 2009; 3(2 and 1): 75-84. [Persian]
11. Afshar M, Hasanzadeh Taheri M, Riasi H, Naseri M. [Evaluation of faculty members by students with different educational development]. *Journal of Birjand University of Medical Sciences*. 2010; 17(2): 118-126. [Persian]
  12. Dehghani Tafti M, Baghiani Moghadam M, Ehrampoush M, Ardian N, Seyghal N. [Investigating students' attitude towards the importance of factors included in the teaching evaluation forms of School of Public Health of ShahidSadoughi University of Medical Sciences in 2010-2011]. *Journal of Medical Education & Development*. 2012; 7(3): 16-26. [Persian]
  13. Ghadami A, Salehi B, Sajadi S, Naji H. [Students' points of view regarding effective factors in establishing communication between students and faculty members]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2007; 7(1): 149-154. [Persian]
  14. Kerman Saravi F, Navidian A, Navabi Rigi S. [Nursing student and teachers' viewpoints toward priorities in teachers' evaluation]. *Iran Journal of Nursing*. 2011; 24(72): 18-28. [Persian]
  15. Griffiths KM, Christensen H. Internet-based mental health programs: A powerful tool in the rural medical kit. *Aust J Rural Health*. 2007; 15(2): 81-7.
  16. Aghamolayi T, Abedini S. [Comparison of self and students' evaluation of faculty members in school of Health of Hormozgan University of Medical Sciences]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2008; 7(2): 191-199. [Persian]
  17. Shakurnia A, Malayeri A, Torabpour M, Elhampour H. [Correlation between student evaluation of teaching and students' grades]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2006; 6 (1): 51-57. [Persian]
  18. Ghahramani M, Arefi M, Jamshidi L. [Study the Effect of Student Evaluation on Faculty Members' Educational Performance between 2000-01 to 2005-06]. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*. 2008; 14(2): 1-26. [Persian]
  19. Marofi Y, Kiamanesh A, Mehrmohammadi M, Aliasgari M. [Teaching assessment in higher education: an investigation of current approaches]. *Journal of Curriculum Studies*. 2007; 1(5): 81-112. [Persian]
  20. Aghamolaei T, Javadpour S, Abedini S. [Attitude of Bandar-Abbas Medical University faculty members about their assessment by the scholars]. *Medical Journal of Hormozgan University*. 2010; 14(3): 235-241. [Persian]
  21. Amini M, Honardar M. [The view of faculties and medical students about evaluation of faculty teaching experiences]. *koomesh*. 2008; 9(3): 171-178. [Persian]
  22. Aghamirzaee T, Salehi Omran E, Rahimpour Kami B. [Effective factors on student evaluation of faculty member's performance]. *Bimonthly of Education Strategies in Medical Sciences*. 2014; 7(1): 57-62. [Persian]
  23. Crumbley L, Henry BK, Kratchman SH. Students' perceptions of the evaluation of college teaching. *Quality Assurance in Education*. 2001; 9(4): 197-207.
  24. Allahvaisy O, Khatibi R, Nikkhoo B, Farhadifar F, Fathi F, Allahvaisy F, et al. [Check the priority of evaluation questions of evaluation questionnaire from students' viewpoint of Kurdistan University of Medical Sciences]. Abstract book of 9th Iranian congress of Medical Education 2008 March 3-5, Yazd, Iran. [Persian]
  25. Alishiri GhH, Azad Marzabadi E, Hosseini SM, Fajrak H, Nouri R. [Comparison between academic staffs and students views about the teacher's evaluation form in theoretical lessons]. *Quarterly of Education Strategies in Medical Sciences*. 2013; 6(3): 135-139. [Persian]
  26. Ghasri H, Khatibi R, Vahabi A, Rahmani Kh, Ahmadi K, Pakravan M, et al. [Determination of importance rate of evaluation questions from teachers' viewpoints of Kurdistan University of Medical Sciences]. Abstract book of 8th Iranian congress of Medical Education 2007 March 6-8, Kerman, Iran. [Persian]
  27. Khatibi R, Saedpanah M, Vahabi A, Mehrabi S, Yazdanpanah K, Roostaei H. [Determination of match rate of teachers' evaluation results from students' viewpoints and teachers in the university]. Abstract book of 8th Iranian congress of Medical Education 2007 March 6-8, Kerman, Iran. [Persian]
  28. Jokar A, limi T, Zandi H, Fallahzadeh H, Hossieni M, Mazloomi SS, et al. [Survey of affecting factors on the teacher's evaluation from viewpoint of the students of Shaheed Sadoughi University of Medical Sciences of Yazd]. Abstract book of 9th Iranian congress of Medical Education 2008 March 3-5, Yazd,

- Iran. [Persian]
29. Gillespie M. Student-teacher connection: a place of possibility. *J Adv Nurs*. 2005; 52(2): 211-19.
  30. Vakili A, Hajaghajani S, Rashidy-Pour A, Ghorbani R. [An investigation of factors influencing student evaluation of teacher performance: A comprehensive study in Semnan University of Medical Sciences]. *Koomesh*. 2011; 12(2): 93-103. [Persian]
  31. Vakili M, Nourian A, Mosavi Nasab SN. [Characteristics of a Good Teacher from the Point of View of Student and Teaching Staff in Zanzan University of Medical Sciences – 2004]. *Journal of Medical Education Development*. 2009; 1(1): 17-28. [Persian]

Factors affecting teacher evaluation scores: the students' viewpoints of Kurdistan University of Medical Sciences

Ahmad Vahabi¹, Somayyeh Rahmani², Shiva Rostami³, Boshra Vahabi⁴, Mobin Hosseini⁵, Daem Roshani^{6,7}

Abstract

Introduction: One of the main tasks of universities of medical sciences is teacher evaluation. During the evaluation process, the required data are collected and analyzed. Then the teachers are informed about the results in order to improve their teaching methods. This study was performed to determine the factors affecting teacher evaluation scores from the viewpoint of the students in Kurdistan University of Medical Sciences.

Methods: This cross-sectional study was performed on all the students of Kurdistan University of Medical Sciences who had passed at least one semester and were familiar with the process of teacher evaluation. A number of 384 of students were selected randomly. The data collection tools were a demographic questionnaire and a questionnaire containing items on the factors influencing teacher evaluation scores. The data were analyzed using descriptive statistics as well as Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests.

Results: The most important factors affecting the scores of teachers' evaluation from the viewpoint of the students were: teachers' knowledge on the subject matter (4.53 ± 0.8 out of 5), teachers' ability to convey the lessons (4.52 ± 0.78), compatibility of class content material and final exam questions (4.40 ± 0.79) and the least important of these factors were gender (3.48 ± 1.01), teachers' age (3.28 ± 1.14) and conducting tests to measure academic achievement of faculty members (3.1 ± 1.42).

Conclusion: According to the findings, empowering the faculty members regarding their teaching abilities and their communication skills seem to be necessary.

Keywords: Teachers evaluation, student viewpoint, teachers, students, influencing factors.

Addresses:

¹(✉) Assistant Professor, Department of Laboratory Sciences, School of Para-Medicine, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: vahabiahmad@gmail.com

²Expert, Students Research Committee, Department of Public Health, School of Health, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: somayyeh29@gmail.com

³Expert, Students Research Committee, Department of Public Health, School of Health, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: rostamis491@gmail.com

⁴Student of Medicine, Students Research Committee, School of Medicine, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: boshravahabi@gmail.com

⁵MSc Student, Department of Psychology, School of Educational Sciences and Psychology, Islamic Azad University, Sanandaj Branch, Sanandaj, Iran. Email: hmobin3@gmail.com

⁶Assistant Professor, Social Determinants of Health Research Center, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: daemroshani@gmail.com

⁷Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Medicine, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran. Email: daemroshani@gmail.com